

A

(A1) Riceova věta, důkaz pomocí m -převoditelnosti.

- Je-li $\mathcal{C}$ množina PD jazyků, pak jazyk

$$L_{\mathcal{C}} = \{\langle M \rangle \mid L(M) \in \mathcal{C}\}$$

je rozhodnutelný pouze pokud $\mathcal{C} = \emptyset$ nebo $\mathcal{C} = \text{PD}$

- **Dk.:** $L_{\mathcal{C}} \leq_m \overline{L_{\mathcal{C}}}$
  - ▶ pokud $\mathcal{C}$ neobsahuje prázdný jazyk, převedeme $\langle M, x \rangle$ na TS, který pro vstup y nejdřív zavolá $M(x)$ a pokud přijme, zavolá TS pro nějaký (neprázdný z předpokladu) $L \in \mathcal{C}$ na vstup y
    - pokud M přijímá x , jazykem vytvořeného TS bude $L \in \mathcal{C}$
    - pokud M nepřijímá x , jazykem vytvořeného TS bude $\emptyset \notin \mathcal{C}$
  - ▶ pokud $\mathcal{C}$ obsahuje prázdný jazyk, převedeme $\langle M, x \rangle$ na TS, který pro vstup y nejdřív zavolá $M(x)$ a pokud přijme, zavolá TS pro nějaký (neprázdný z předpokladu) $L' \notin \mathcal{C}$ na vstup y
    - pokud M přijímá x , jazykem vytvořeného TS bude $L' \notin \mathcal{C}$
    - pokud M nepřijímá x , jazykem vytvořeného TS bude $\emptyset \in \mathcal{C}$

(A2) Savičova věta.

- Pro každou funkci $f(n) \geq \log_2 n$ platí:

$$\text{NSPACE}(f(n)) \subseteq \text{SPACE}(f^2(n))$$

- **Dk.:**
  - ▶ NTS M v $\mathcal{O}(f(n)) \rightarrow$ DTS M' v $\mathcal{O}(f^2(n))$
  - ▶ technické předpoklady
    - M má jednostranně nekonečnou pracovní pásku (proč?)
    - M má jednoznačnou přijímací konfiguraci C_F
  - ▶ M' prohledá všechny konfigurace M , než najde cestu z C_0^x do C_F
    - celkem $2^{c_M f(n)}$ konfigurací
    - rekurzivní rozděl a panuj algoritmus
    - $\mathcal{O}(f(n))$ úrovní rekurze, každá potřebuje $\mathcal{O}(f(n))$ na uložení čísla konfigurace

- ▶ pokud není $f(n)$ vyčíslitelná (nebo potřebuje moc prostoru k vyčíslení)
  - iterace $f(n) = i = 1, 2, 3, \dots$, dokud není nalezená cesta, nebo není dosažitelná žádná konfigurace, které nestačí prostor

(A3) Deterministická prostorová hierarchie.

- **Prostorově konstruovatelná** funkce $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $f(n) \geq \log_2 n$, která zobrazuje 1^n na $f(n)$ vyčíslitelná v prostoru $\mathcal{O}(f(n))$
- Pro každou prostorově konstruovatelnou funkci f existuje jazyk A rozhodnutelný v prostoru $\mathcal{O}(f)$ ale ne v $o(f)$.
  - ▶ vytvoříme stroj D , který pracuje v prostoru $\mathcal{O}(f)$, odsimuluje libovolný stroj v pracující v $o(f)$ ¹ a odpoví opačně
    - kvůli asymptotice uvažujeme řetězce ve tvaru $\langle M \rangle 10^*$ (můžeme na konec přidat 10^{n_0} , n_0 je z definice $o(f)$)
    - při zacyklení rejectneme po $2^{f(n)}$ krocích

(A4) Deterministická časová hierarchie.

- **Časově konstruovatelná** funkce $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, $f(n) \in \Omega(n \log n)$, která zobrazuje 1^n na $f(n)$ vyčíslitelná v čase $\mathcal{O}(f(n))$
- Pro každou časově konstruovatelnou funkci f existuje jazyk A rozhodnutelný v čase $\mathcal{O}(f)$ ale ne v $o\left(\frac{f}{\log f}\right)$.
  - ▶ vytvoříme stroj D , který pracuje v čase $\mathcal{O}(f)$, odsimuluje libovolný stroj v pracující v $o\left(\frac{f}{\log f}\right)$ a odpoví opačně
    - stejný trik s $\langle M \rangle 10^*$
    - počítání kroků trvá $\Theta(\log f)$
    - inicializace čítače na $\left\lceil \frac{f}{\log f} \right\rceil$ trvá $\mathcal{O}(f)$
    - stav simulovaného stroje a $\langle M \rangle$ se drží na druhé pásce neustále u hlavy
    - na další pásce počítadlo – posun trvá $\Theta(\log f)$ na každý krok

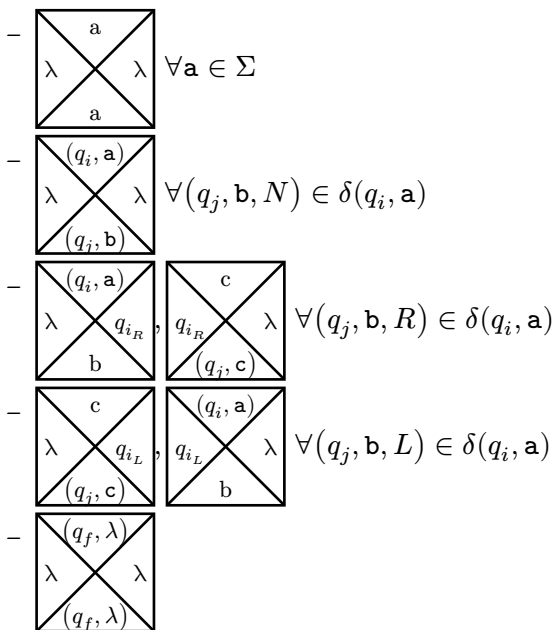
(A5) Cookova-Levinova věta (NP-úplnost SAT)

- SAT je NP-úplný
- ukážeme, že $\forall A \in \text{NP } A \leq_m^p \square \leq_m^p \text{SAT}$

---

¹Tedy specificky neodsimuluje sám sebe a tedy může existovat :)

- NP $\Rightarrow$ NTS přijme v $p(n)$ čase
- předpoklady:
  - jednoznačný přijímací stav a konfigurace s prázdnou páskou
  - stroj neopouští vymezený prostor velikosti $p(n)$
- koupelna
  - vysoká a široká $p(n)$
  - horní strana $(q_0, x_1), x_2 \dots x_n, \lambda \dots \lambda$
  - dolní strana $(q_f, \lambda), \lambda \dots \lambda$
  - levá i pravá $\lambda \dots \lambda$
  - kachle:

- kachle $\rightarrow$ SAT
  - formule pro nejvýše jednu kachli na každém políčku
  - formule pro alespoň jednu kachli na každém políčku
  - formule pro sousedění kachlí vedle sebe
  - formule pro sousedění kachlí nad sebou
  - formule pro levou, pravou, horní a dolní stěnu

B

(B1) Univerzální Turingův stroj a nerozhodnutelnost jazyka univerzálního Turingova stroje.

- kódování pomocí $\Gamma = \{0, 1, L, N, R, |, \#, ;\}$
  - ▶ kóduje se celá přechodová funkce :
    - $\forall C \in \delta : (q, c \rightarrow q', c', Z)$
    - $(q)_B, (c)_B, (q')_B, (c')_B, Z$
    - $C_1 \# C_2 \dots \# C_n$
- $\Gamma \rightarrow \{0, 1\}^3$
- $\{0, 1\}^* \rightarrow \text{index}(w)$
- 3-páskový TS
  1. $\langle M, x \rangle$
  2. pracovní páska M , zakódovaná do $\{0, 1, |\}$
  3. $(q_i)_B$
- nerozhodnutelnost:
  - ▶
$$A_{i,j} = \begin{cases} 1 & \text{pokud } w_j \in L(M_i) \\ 0 & \text{pokud } w_j \notin L(M_i) \end{cases}$$
  - ▶ DIAG = negace diagonály $A \Rightarrow$ liší se od každého řádku

(B2) RAM a ekvivalence s Turingovým strojem.

- instrukce
  - ▶ set reg to constant
  - ▶ add
  - ▶ sub
  - ▶ copy to indirect
  - ▶ copy from indirectrandom access stored program
  - ▶ jump if not zero
  - ▶ read
  - ▶ write
- RASP – Random Access Stored Program (já bych to pojmenoval XRAM – eXecutable RAM ☒)
- PRAM – Parallel RAM
- TS $\rightarrow$ RAM

- ▶ zleva omezená páska
- ▶ triv
- RAM $\rightarrow$ TS
  - ▶ pásky
    1. Vstup
    2. Výstup
    3. Paměť RAM
      - index | hodnota # index | hodnota ...
    4. Pomocná

(B3) Vlastnosti (turingovsky) rozhodnutelných a částečně rozhodnutelných jazyků (uzávěrové vlastnosti, Postova věta, enumerátory).

- PD i DEC jsou uzavřené na $\cap, \cup, \cdot, *$
- DEC jsou uzavřené na $\bar{L}$
- co-PD := $\overline{PD}$
- Postova věta: $PD \cap \text{co-PD} = \text{DEC}$ (TS pro L a $\bar{L}$ paralelně rozhodnou)
- $L = \{x \in \Sigma^* \mid \exists y \in \Sigma^* \langle x, y \rangle \in B\}$
- $PD \iff$ existuje enumerátor
- $DEC \iff$ existuje enumerátor, enumeruje v shortlex

(B4) Definice základních tříd složitosti a důkaz

$\text{NTIME}(f(n)) \subseteq \text{SPACE}(f(n))$.

- pro NTS v $\text{NTIME}(f)$ lze zkonstruovat DTS, který pracuje ve $\text{SPACE}(f)$
  - ▶ iterujeme přes všechny posloupnosti adresy uzlů stromu výpočtu
  - ▶ posloupnost je dlouhá $\max f$, stroj jako takový nezabere víc než f

(B5) Definice základních tříd složitosti a důkaz věty o vztahu prostoru a času $\forall L \in \text{NSPACE}(f(n)) \exists c : L \in \text{TIME}(2^{c \cdot f(n)})$

- $2^{c \cdot f(n)}$ je počet možných konfigurací, po kterých se původní NTS nutně zacyklí

- všechny se dají prohledat v $\mathcal{O}(2^{c \cdot f(n)})$
- velikost konfigurace nevíme dopředu, můžeme generovat inkrementálně
- c je různé pro každý stroj, primárně protože velikost abecedy a počet stavů

(B6) Dvě definice třídy NP a jejich ekvivalence.

- $\text{NTIME}(p(n))$
- polynomiální verifikátor
- $\Rightarrow$ verifikátorem je posloupnost konfigurací
- $\Leftarrow$ NTS zapisuje na pásku certifikát

(B7) Polynomiální převod 3-SAT na Vrcholové pokrytí.

- dvojčky pro proměnné a trojúhelníky pro klauzule

(B8) Definice třídy FPT a kernelu a jejich souvislost. Kernelizace Vrcholového pokrytí

- Problémy řešitelné v $\mathcal{O}(f(k) \cdot |I|^c)$, pro algoritmicky vyčíslitelnou f a konst. c
- Kernel = problém, jehož velikost závisí už jen na k
- kernelizace VP
  - iterujeme
    1. odstraníme izolované vrcholy
    2. „před-označíme“ všechny vrcholy s $\deg(v) > k$ (odstraníme je a snížíme k)
  - pokud už nelze, buď ($|V| \leq k^2 + k$ a $|E| \leq k^2$) nebo neexistuje vrcholové pokrytí nejvýš k

(B9) Definice třídy FPT a parametrizovaný algoritmus pro Vrcholové pokrytí založený na prohledávání s omezenou hloubkou (se složitostí menší než $\mathcal{O}^*(2^k)$).

- vybírám libovolnou hranu, označím jeden nebo druhý konec a rekurzím

(B10) Třída #P a #P-úplnost, důkaz těžkosti počítání cyklů v grafu.

- #P převádí přes konstantní orákulum polynom. počtem dotazů for some reason
- parsimonious převod („šetřivý“, „skrblik“) zachovává počet certů
- zaokrouhlení počtu vrcholů na $2^k \text{NP} \neq \text{co-NP}$
- každou hranu v G nahradíme $m = n \log n$ dlouhou pomlázkou $\rightarrow G'$
- OHK $\Rightarrow$ počet cyklů alespoň $(2^m)^n = (2^{n \log n})^n = n^{n^2}$
- !OHK
  - každý cyklus v G je max. $n - 1$ dlouhý
  - G obsahuje nejvýš n^{n-1} cyklů
  - počet cyklů nejvýš $(2^m)^{n-1} \cdot n^{n-1} < n^{n^2}$

(B11) Třída co-NP a co-NP-úplnost.

- $\overline{\text{SAT}}$ a TAUT
- převádí se normálně $\leq_m^p$
- $P \subset NP \cap \text{co-NP}$

(B12) Pseudonáhodné generátory, jednosměrné funkce a jejich souvislost s kryptografií (symetrické šifrování, bit-commitment).

- $G : \{0, 1\}^n \rightarrow \{0, 1\}^{\ell(n)}$
- $\forall n \in \mathbb{N} : \ell(n) > n$
- pro každý pravděpodobnostní poly alg $\mathcal{A}$ platí, že s delším řetězcem je rozdíl v pravděpodobnosti předpovědi dalšího bitu zanedbatelný
- závazek s $3n$ bity, $c = \begin{cases} G(y) & \text{pokud } b=1 \\ G(y) \oplus r & \text{pokud } b=0 \end{cases}$

(B13) Příklad zjemnělé redukce (redukce SETH na OV nebo OV na hledání regulárního výrazu v textu).

- ne ♥